

Nattvarden

Studium nr 16

Suzanne Gundler 2018

Sjundedagsadventisterna tror att:

När man firar nattvard tar man del av symbolerna på Jesu blod och kropp för att visa att man tror på honom som Herre och Räddare. I denna gemenskap finns Kristus för att möta och styrka sitt folk. När vi deltar i Herrens måltid förkunnar vi med glädje Herrens död till dess han kommer tillbaka. I förberedelsen för nattvarden ingår självprövning, ånger och bekännelse. Jesus har uppmanat oss att tvätta varandras fötter som en symbol för förnyad rening och en vilja att ödmjukt tjäna varandra på samma sätt som Jesus och för att ena oss i kärlek. Nattvarden är öppen för alla troende kristna.

Källa:

- Matt 26:17-30
- Joh 6:48-63; 13:1-17
- 1 Kor 10:16, 17; 11:23-30
- Upp 3:20

Den första nattvarden

Påskan pekade framåt mot Jesu frälsningsdöd på korset. Enligt Guds befallning genom Mose åt Jesus påskalammet tillsammans med sina lärjungar, som alla judar gjorde. De åt lammet med osyrat bröd och bittra örter. Detta skedde på torsdag kväll, vid skymningen när fredagen började. Jesus korsfästes samma dag, som Guds verkliga Påskalam och vilade i graven under sabbaten. (2Mos 12:1-30; 4Mos 9:1-5; Luk 22:1-30; Matt 26:14-30; Mark 14:10-26; Joh 13:1-17).

Jesus instiftade nattvarden istället för påskan, till minne av sin död på korset, och bjöd lärjungarna att fira den till hans minne (Luk 22:19).

Fottvagning

Nattvarden i Sjundedagsadventistsamfundet består av inledande fottvagning och därefter Herrens måltid.

Lärjungarna konkurrerade sinsemellan om de främsta platserna i det politiska rike som de trodde att Jesus skulle upprätta (Mark 10:35-45; Matt 20:20-28). När de skulle lägga sig till bords vid påskmåltiden fanns ingen tjänare där som kunde tvätta bordsgästernas dammiga fötter. Ingen av lärjungarna ville sänka sig till att utföra denna låga syssla, så de la sig till bords med smutsiga fötter. Jesus iakttog dem och såg att ingen ville ödmjuka sig. Sedan tvättade han själv sina lärjungars fötter.

Ödmjukhet

Hela Jesu liv utmärktes av ödmjukhet och tjänande. Han bytte himlens härlighet mot ett liv i fattigdom, prövningar och förföljelse på jorden, och till sist en vanhedrande död som en brottslig. Allt detta gjorde han av kärlek till otacksamma syndare.

Lärjungarna förstod när Jesus tvättade deras fötter att det både var en tillrättavisning och en förebild. De skämdes över sitt högmod och sin själviskhet. (Joh 13:4-17).

Fottvagningen symboliserar gemenskap med Mästaren i ödmjukhet, tjänande och rening från synd.

Före nattvarden behöver den troende rannsaka sig själv, ångra och bekänna sina synder. Stolthet, avund, självupphöjelse, själviskhet och alla andra synder måste bekännas och förlåtas innan vi kan ingå i det nya förbundet och ta del av Jesu kropp och blod i en djup andlig bemärkelse.

Fottvagningen är ett "minidop". I dopet blir vi helt och hållet renade från våra synder, men sedan syndar vi igen i vår kristna vandring här på jorden. Vi behöver ständigt förlåtelse. Vid fottvagningen blir vi åter renade och förlåtna och Jesus utlovade en speciell välsignelse för den som deltar i fottvagningen (Joh 13:4-17).

En förlåtande anda

När vi begrundar vad Jesus gjort och alla synder han förlåtit oss, då får vi lättare att förlåta andra. Om vi inte förstått värdet av Jesu offerdöd blir vi lätt hårdhjärtade mot våra medmänniskor, vilket hindrar oss att ta emot full förlåtelse för våra egna synder (Matt 6:14,15).

När vi tvättar andras fötter visar vi vår goda vilja att hjälpa dem i deras svårigheter och prövningar, att bidra till deras förlåtelse.

När vi låter en annan tvätta våra fötter erkänner vi vår syndiga natur och vårt behov av Guds förlåtelse och av stöd från våra trossyskon.

Samhörighet med Jesus

Petrus fylldes av skam när han såg på Jesus. Han förstod att det låg en tillrättavisning i Jesu agerande, att tvätta lärjungarnas fötter. Petrus såg sin egen själviska attityd i ett nytt ljus. Hans första impuls var att inte låta Jesus utföra det som hans syndiga hjärta hindrade honom själv från att göra, tvätta sina egna fötter.

Jesus förklarade då att om han inte fick tvätta Petrus fötter hade Petrus ingen del i Jesus.

Vi måste alla, liksom Petrus, inse vår själviskhet i ljuset av Jesu ödmjukhet, bekänna vårt tillstånd, ångra oss och låta Jesus rena oss, något som vi på grund av synden inte kan göra själva.

Om vi inte gör detta kommer vi inte att ha någon del i honom. Vi kommer inte att renas och få del av hans rättfärdighet, och således inte kunna vara med honom i hans rike.

Samhörighet med troende

Jesus älskade sina lärjungar till slutet och han uppmanade dem tre gånger under sitt avskedstal att älska varandra (Joh 13:1,34: 15:12,17).

Gud är kärlek. Guds lag, hans karaktär, kan sammanfattas i orden "älska Gud med hela din varelse och din nästa såsom dig själv". Om vi gör det visar vi att vi är födda av Gud, att vi är Guds barn som liknar sin Fader (Matt 22:36-40; 1Joh 4:7-13).

Herrens måltid

Påskan nådde sin uppfyllelse när Jesus, Guds Lamm, dog på korset för världens synder, just den dag när påskalammet åts.

Jesus själv instiftade nattvarden i det andliga Israel, Guds kristna församling, för att ersätta påskan från det gamla Israel (Luk 22:20; Matt 26:28).

Därför bottnar mycket av nattvardens symbolik i påskfirandet.

Genom nattvarden förnyas vårt förbund med Kristus, vi minns vårt dop till Kristus, hans oändliga kärlek och vad han gjort för oss.

Befrielse från synd

Påskan firades till minne av Israels befrielse från slaveriet i Egypten.

Nattvarden firas till minne av andliga Israels befrielse från syndens slaveri.

Påskalammets blod på dörrposterna skyddade husets invånare från dödsängeln och näringen från dess kött gav dem kraft att fly från Egypten.

Jesu blod räddar den kristne från döden eftersom han tog vårt dödsstraff åt oss. Hans kropp, bibeln, ger oss styrka att undkomma syndens grepp och leva helgade liv.

Brödet och vinet

För att illustrera djupa andliga sanningar sa Jesus att han var "det sanna vinträdet" och "livets bröd" som kom ned från himlen. Han jämförde sig själv med mannat som Israels barn åt i öknen. Den som kommer till Jesus ska aldrig hungra eller törsta (Joh 15:1; Joh 6:32-35).

Surdeg och jäst symboliserar synd, så jäst bröd och alkoholhaltigt vin passar inte som symboler för Jesus (Matt 16:5-12; Mark 8:15; Luk 12:1-3; 1Kor 5:7,8). Bara osyrat bröd och ojäst, alkoholfri druvsaft kan symbolisera Jesus, Guds felfria Lamm.

Jesus använde inte det vanliga ordet för vin när han sa till lärjungarna att han inte mer skulle dricka av "det som vinstocken ger" (FB, B2000), "vinträdets frukt" (RB, Åkesson). Han ska dricka det nytt, dvs ojäst, i Guds rike (Matt 26:29; Mark 14:25).

Brödets ingredienser är symboliska:

- Vete – Jesus kallar sig själv för vetekornet (Joh 12:24)
- Vatten – Symbol på den Helige Ande
- Olja – Symbol på den Helige Ande
- Salt – Renar och bevarar från förruttnelse. Alla ska saltas med eld (Mark 9:49)

Brödet bakades över eld, symbol för den Helige Ande, rening och prövning. Brödet krossas när man äter det.

När Israel skyndsamt drog ut ur Egypten hade de inte möjlighet att baka surdegsbröd utan fick äta brödet osyrat (2Mos 12:34).

Från Mose tid firade Israel och judarna det osyrade brödets högtid under en vecka, i samband med påsken. (2Mos 12:15-20). Före den första dagen i veckan avlägsnade de judiska familjerna på Jesu tid all surdeg ur huset.

Äta och dricka

Den som äter Jesu kött (symboliserat av brödet) och dricker hans blod (symboliserat av vinet) får evigt liv (Joh 6:53,54). Att äta och dricka är en symbol för att ta in Jesu död och Guds Ord och låta det bli en del av varje cell i sin egen kropp och hela sitt liv.

Guds Ord, bibeln, är Ande och liv (Matt 4:4). De troende får näring från Livets bröd, Ordet som blev kött (Joh 1:1-14). Vårt andliga liv är lika beroende av Kristus som vårt fysiska liv är beroende av mat och dryck. Guds Ord behöver tuggas omsorgsfullt, varje dag, för att kunna tas upp och bli till näring och ge styrka.

Gemensam gemenskap

I en värld fylld av oro och stridigheter bidrar firandet av nattvarden till att ena och stabilisera församlingen, när vi visar innerlig gemenskap med Jesus och med varandra.

Detta demonstreras och understryks genom att *ett och samma* brödstycke (Kristus) bryts i flera små mindre bitar som delas ut till varje deltagare. Vinet fördelas från *en* bägare/karaff till alla deltagare.

I världen finns mycket som skiljer människor åt, men i Kristus finns allt som behövs för att ena oss.

I väntan på Jesu återkomst

Herrens måltid pekar framåt mot "Lammets bröllopsmåltid" i himmelriket. "Ty så ofta ni äter detta bröd och dricker av denna bägare, förkunnar ni Herrens död till dess han kommer" (1Kor 11:26; Upp 19:19).

Jesus själv ser fram emot denna festmåltid. Han sa "Från denna stund kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger, förrän på den dag då jag dricker det nytt tillsammans med er i min Faders rike" (Matt 26:29) och "Han (Herren) skall fästa upp sina kläder och låta dem lägga sig till bords och själv komma och betjäna dem" (Luk 12:37).

Förutsättningar för att delta

Dopet ger inträde i församlingen. Nattvarden är en uppföljning av dopet, avsedd för troende som är döpta och bekännande kristna (Joh 13:10).

Den som deltar i nattvarden måste förstå allvaret i denna handling och agera med värdighet, för att inte dra Guds dom över sig.

Inför nattvarden ska den troende förbereda sig själv genom att rannsaka sitt liv, be Gud uppenbara dolda synder, ångra och bekänna sina synder, undanröja eventuell ovänskap med trossyskon samt begrunda Kristi dyrbara offer för syndare (1Kor 11:20-30).

Sjundedagsadventisterna praktiserar öppen nattvard. Det innebär att var och en själv rannsakar sitt hjärta och avgör om man uppfyller förutsättningarna för att delta i nattvarden.

Jesus lät Judas delta i nattvarden, trots att han visste att Judas var en tjuv som stal ur deras gemensamma kassa, och att han redan hade förrått sin Mästare när han fått betalt av översteprästerna för att hjälpa dem att gripa Jesus i skymundan. Jesus varnade Judas men hindrade honom inte att delta i nattvarden. Det var Judas som lämnade Jesus, inte tvärtom (Matt 26:14-25).

Studera mera

- En symbolhandling kan ha flera olika innebörd? Vad betyder de här för dig?
- Läs 1 Kor 10:16, 17. Vad betyder det att genom vin och bröd ha gemenskap med Kristus blod och kropp?
- Varför tvättar Jesus lärjungarnas fötter? Joh 13:1-17
- Varför framställs gemenskapen med Gud som en måltid? Jfr Upp 3:20
- Texterna om Herrens måltid talar också om ett förbund. Hur kommer det sig?

Ytterligare bibelställen om nattvarden:

- Apg 2:46; 20:7

Eukaristi

I östkyrkorna och i den romersk-katolska kyrkan används ordet eukaristi som dels ett av flera namn på mässan eller "mässoffret", och dels namnet på det i mässan konsektrerade brödet och vinet.

På senare tid har även den ekumeniska rörelsen börjat använda ordet "eukaristi" för nattvarden.
(Wikipedia: Eukaristi)

Transsubstantiation

Katolska kyrkan hävdar att brödet och vinet upphör att vara bröd och vin och istället bokstavligen förvandlas till Kristi kropp och blod (transsubstantiation), dvs prästen påstås skapa sin egen Skapare varje gång mässan firas.

Det konsektrerade brödet, som nu påstås ha blivit Kristi kropp, placeras i en ställning som kallas "monstrans" och brödet tillbeds av de troende. Detta förekommer även inom vissa grupper av Svenska kyrkan.

När brödet inte är utställt är det förvarat i ett skåp som kallas "tabernakel", för att sedan konsumeras vid nästa mässtillfälle. (Wikipedia: Eukaristi, Monstrans)

Monstrans – bilder 1

- <https://eucharistischeaanbidding.files.wordpress.com/2016/07/pausaanbidding.jpg?w=1200>
- <http://1.bp.blogspot.com/-Zu3jFeOLiuw/Ugvg6pSc93I/AAAAAAAAAGsw/LvIts6Dyuac/s1600/aanbidding+monstrans.jpg>
- http://blogimages.bloggen.be/levend_geloof8/2840685-7b8b920c7ca17780682fb239b1d41b0c.jpg
- http://1.bp.blogspot.com/-kE3AOM4oI9w/UQWuIF8z4II/AAAAAAAAAErY/cmNbrHTbbUU/s320/487260_10151419342896942_902280781_n+paus+monstrans.jpg
- <https://1.bp.blogspot.com/-877FMs4PnDE/Vtf5Zn9YvnI/AAAAAAAAAEUg/Gmm69qYzzHA/s1600/Pausmonstrans-2.jpg>
- https://www.tongerlo.org/wp-content/uploads/2016/06/monstrans_LR-07.jpg

Monstrans – bilder 2

- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fd/Sacrament_Cardinal_Danneels.jpg/140px-Sacrament_Cardinal_Danneels.jpg
- <https://blog.hannekevb.nl/wp-content/uploads/2018/03/Monstrans.jpg>
- <https://thumbs.dreamstime.com/z/oude-gouden-monstrans-op-witte-achtergrond-75572049.jpg>
- <http://wiki.gzu-online.com/library/wiki/monstrans0002.jpg>
- https://c1.staticflickr.com/4/3551/3486541788_d56a4d684c.jpg

Tabernakel - bilder

- <https://opentabernacle.files.wordpress.com/2010/01/hostia-tabernacle.jpg>
- [https://www.artbrass.com/files/360/TB-17%20kat\[1\].jpg](https://www.artbrass.com/files/360/TB-17%20kat[1].jpg)

Mäsoffer

I katolsk teologi är prästen en offerpräst som utför mässoffret vid varje mässa, och "gör närvarande och aktualiserar Kristi offerdöd". Även om man inte uttryckligen påstår att Jesus dör bokstavligt vid varje mässa kallar man ritualen "offer".

Luther protesterade mot detta.

(Wikipedia: Mäsoffer)

Bibeln säger: "Genom ett enda offer har han för alla tider gjort dem som helgas fullkomliga" (Heb 10:14).

Mose skulle bara slå på klippan en gång. När han slog en andra gång uteslöts han från Kanans land (2Mos 17:6; 4Mos 20:11-12).

Vinet i katolska kyrkans eukarist är alkoholhaltigt.

Brödet är runda små portionsstora oblater, som inte bryts och inte heller behöver tuggas. Inom den Romerska-katolska kyrkan kallas brödet istället för hostia. Inom de ortodoxa grenarna av kristenheten används syrat bröd.

(Wikipedia: Hostia, oblat)

Påven tvättar vid speciella tillfällen fattigas, flyktingars och fångars fötter, men man ser aldrig någon tvätta påvens fötter vid dessa ceremonier. Varför?

Hostia - bilder

- http://img.desmotivaciones.es/201010/bento_07_hostia.jpg
- <https://3.bp.blogspot.com/-AOoWreacIoU/USCfePMezCI/AAAAAAAAAck/o-Q1-fvjIGU/s400/benedicto-xvi-con-la-hostia.jpg>
- <https://www.ecured.cu/images/thumb/3/35/Hostia.jpg/190px-Hostia.jpg>
- http://imagenes.catholic.net/imagenes_db/a326f2_hostia.jpg
- https://www.tudodesenhos.com/uploads/images/16276/thumb_calice-e-hostia.png